

Korszerűsítik a növényvédelmet

A Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi szolgálatánál tájékoztatásul közölték, hogy a megyei tanácsok támogatásával megindult szakmai kiképzés az idén nem hozta meg a kívánt eredményt: egyes termelőszövetkezetek vezetői ugyanis a tanfolyamokra vagy senkit nem küldtek, vagy olyan dolgozókat jelöltek ki, akik a szükséges ismereteket nem tudják kellően elsajátítani. Most újabb tanfolyamok kezdődnek. A növényvédelem irányító szakemberei felhívják a közös gazdaságok vezetőit, hogy fokozott gondot szerezzenek meg a jövő évi és a következő esztendő növényvédelmére. A téli oktatási évadban 300 órás tanfolyamokon betanított növényvédelmi munkásokat képeznek ki, ugyanakkor új tanfolyamokat indítanak növényvédelmi gépész szakmunkások kiképzésére is. (MTI)

Furcsa ünnepi szolgálat

Panaszos levéllel fordult a Dél-Magyarországhoz Papp István. Örömmel olvasta a december 23-i számban, hogy a GELKA ünnepi szolgálatot tart: 25-én 8-tól 20, 26-án pedig 8-14 óráig. Öröme azonban rögtvest bosszúság lett, mihelyt sor került az ünnepi szolgálat igénybevétele. Hogy miért? „A rossz készülék javítását nem vállalták el 25-én reggeli bejelentésre. Kijelentették, hogy az ünnepi szolgálat alatt csak az ünnep utáni javításokra veszik fel a bejelentést, és sem a szervízben, sem háznál nem végzik el az ünnep alatt bejelentett javítást.”

— Milyen ünnepi szolgálat az, amikor nem vállalnak azonnali munkát? — kérdezte olvasónk, és mi is megkérdeztük a GELKA-tól. A válasz értelmében olvasónk panasza is jogosnak meg a vállalat indoka is méltányosnak tűnhet — első pillantásra.

Ami igaz, igaz, valóban azért nem vállalták, mert:

ad.1; Az ünnepi szolgálat korántsem azt jelenti, hogy az akkor nap frissiben elromlott készülékeket javítják meg, ugyancsak frissiben! Nem! Ez az ünnepi szolgálat, úgymond, azt jelenti, hogy a vállalat dolgozói azon a napon is dolgoznak, de csak az előzőleg bejelentett javítási igényeknek tesznek eleget. Mindezt persze nem maguktól találták ki; központi körlevél intézkedett ilyenképpen. Így aztán nincs az a karácsonykor elromlott tv, amelyik elébe tolakodhatna a rangidős, vagy „időrangos” várankozóknak. Hiába, sok a javítanivaló.

ad.2; Ha az ünnepi szolgálat olyan ünnepi szolgálat lenne is, amilyennek az em-

A szakmunkás-utánpótlás gondjairól

Szeged munkaügyi és művelődésügyi szakigazgatási szerveinek nem kis gondja a szakmunkás-utánpótlás. A beiskolázás érdekében kifejtett tájékoztató munkájukat a megye területére is ki kell terjesztenie, mert hiszen a szakmunkásképzés és a középiskolai beiskolázás forrását a szegedi lakosú fiatalok csupán 40—45 százalékig adják.

300 fiatal hiányzik...

Az 1964—65. tanévben Szegeden 2020 főt igényeltek — különféle iparágakba — ipari tanulóknak. Sajnos, számos körülménnyel fogva — például kellő számú kollégiumi férőhely hiánya; több fiatal és szülő idegenkedése a fizikai munkától, a mindenáron való „íróasztalhajszá”, vagy leg-

alkörhöz való átmenetet jelentő helyek keresése — az említett igényt eddig nem lehetett maradéktalanul kielégíteni. Jelenleg több mint 300 szakmunkástanuló hiányzik a város iskoláiból...

Körülbelül ugyanennyi fiatal hiányzik a megyei iparitanulói-iskolákból is. Mivel a város és a megye ipari és mezőgazdasági üzemei feltehetően az elmúlt évi létszámhoz hasonló igénnyel jelentkeznek a következő esztendőben is, mielőbb, s minél hathatósabban el kell kezdeni az általános iskolai és gimnáziumi tanulók kellő mérvű fölvilágosítását, a továbbtanulási lehetőségeit érzékeltető tájékoztatását. Az idő sürget: intenzív és széles körű útmutatásra van szükség, gondos és sokrétű tevékenységre, hiszen az ifjak és a szülők felelős döntése — nem gyerekjáték, hanem a fiatal életútját végérvényesen meghatározó cselekedet... Nem lehet csodálkozni azon, hogy a családi körökben hetekig, hónapokig tartó a töprengés, tusakodás: mi is legyen a „gyerekből”, milyen pályát válasszon élethivatásul?

A keretszámok birtokában

A városi munkaügyi osztály a közelmúltban gyűjtötte össze a szegedi üzemekből a jövő évi szakmunkástanuló szükséglet keretszámait. Ezek birtokában adhatnak az általános iskolák VIII. osztályainak osztályfőnökei, illetve a gimnáziumok végzős osztályainak főnökei tájékoztatást — szülőknél, tanulóknál — a szakmunkástanulás lehetőségeiről. A művelődésügyi osztály útján természetesen a középiskolákban, illetve felsőbbfokú oktatási intézményekben várható továbbtanulási keretszámokat is megismerik az illetékes igazgatók és osztályfőnökök. Már a közeljövőben valamennyi általános iskolában és gimnáziumban az osztályfőnökök, az úttörő- és KISZ-foglalkozásokon, továbbá a szülői értekezleteken mind a gyermekek, mind a szülők előtt megvilágítják — részletekbe menően — az egyes lehetőségeket, a pályák előnyeit, s a cél eléréséhez szükséges valamennyi útmutatást megadják számukra.

Üzemlátogatás, filmvetítés

Annak érdekében, hogy a meggyőzés teljesebbé, a tanulók és szülők elhatározása magabiztosabbá érlelődhesse, *üzemlátogatások, filmvetítések, előadások segítségével* aprólékosabban is megismertetik a fiatalokkal, s a szülőkkel az egyes foglalkozások értékeit, az azokkal járó munkakörülményeket.

A szegedi üzemek szakemberei — igazgatók, mérnökök, kiváló dolgozók — több iskolát felkeresnek majd; ők személyes elméneik ismertetésével iparkodnak eligazítani a fiatalokat. Nagyon szükséges, hogy *jövőre a kettőezer szakmunkás-tanulóhely mindegyikére jusson fiatal*;

S. M.

Szeged erősen fejlődő ipari üzemei ugyanis egyre nagyobb munkaalkalmat kínálnak a kitűnő szakmunkások számára.

Építők — vasöntők

Különösen lényeges lenne az építőipar területére irányítani a tanulók tekintélyes százalékát. Erőteljes az igény a *vasöntőde részéről* is, s mindazon iparágak részéről, ahol *fémmezmunkálással* foglalkoznak.

Már most szükséges felhívni a gimnáziumban végzett leányok és fiúk figyelmét arra, hogy a felsőfokú oktatási intézményekben várhatóan *csak a legkiválóbb eredménnyel végzők folytathatják tanulmányait* — kis százalékban. Erdemes és reális megbarátkozniok tehát a végzősöknek egy-egy szakmával, hisz az érettségizett szakmunkások táborának fokozatosan nőnie kell Szegeden is.

„Felkapott” szakmák

Semmiképp nem minősíthető *szerecsés törekvésnek, hogy egyes, úgynevezett „felkapott” foglalkozásokat* — amilyen például a női fodrász, fényképész, rádiós és tv-szerelő szakma — *jóval az igényen felül ostromoljanak*, hiszen a szakmák területére erősen korlátozott létszámban szerződhetnek szakmunkástanulókat, s a mindenáron idepályázó fiatalok esetleg majd egyéb szakmákhoz sem juthatnak egykönnyen.

D. E.

Ezer lakosra 2500 könyv

A KÖNYVBARÁT OLVASÓ MOZGALOM EREDMÉNYEIRŐL ÉS FELADATAIRÓL TÁRGYALT A NÉPFRONT MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKSÉGE

Tegnap délelőtt Szegeden a könyvbarát olvasómozgalom eredményeiről és a további feladatokról tanácskozott a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának elnöksége. A tanácskozást Nagy István, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg, majd Kirschner Márton, a Csongrád megyei könyvtár igazgatója ismertette a könyvbarát olvasómozgalom fejlődését. Hangsúlyozta, hogy annak idején helyes volt a Hazafias Népfront, a Nótanács és a SZÖVOSZ kezdeményezése, amely életre hívta a ma már széles tömegeket érintő olvasómozgalmat. A cél az volt, hogy a könyvtárak állománya gyarapodjon, az olvasók száma növekedjen, a kulturálódással kapcsolatos rendezvények színvonalasak legyenek, s általában a könyvtárterjesztés a legszélesebb tömegekre épüljön. Mindezeknek a feladatoknak eleget is tett Csongrád megyében a könyvbarát olvasómozgalom.

Örvendetesen fejlődött 1960-tól a szegedi járás községeinek könyvtárhálózata is. Míg 1960-ban 59 ezer 763 kötet könyv volt a könyvtárak kötetének száma, addig 1965 végére ez a szám több mint 113 ezerre növekedett. Ezer lakosra 540 kötet könyv jutott 1963 végén, most viszont 1055 kötet könyv jut a községekben ezer lakosra.

A mostani fejlődés is viszonylagos, hiszen a legtöbb házban ott vannak már a szépen gyarapodó családi könyvtárak. Bezonyítja a fejlődést az olvasók számának gyarapodása is. Ugyancsak a szegedi járás községeinek könyvtáraitól lévén egy: 1960-ban a községek lakosainak 7,7 százaléka volt tagja a könyvtáraknak. Ez a szám mára 18,5 százalékra növekedett. S ezt a fejlődést a következő években tovább kívánják fokozni a tanácsai felügyelet alá tartozó könyvtárak Csongrád megyében. A lakosság mintegy 21 százalékát kívánják megnyerni állandó olvasójukul, ugyanakkor jelenleg az ezer lakosra jutó kötet-számot is gyarapítani akarják 1200-ról 1800-ra. Ha ehhez hozzávesszük még a szakszervezeti könyvtárakat is, akkor ezer lakosra mintegy 2500 kötet könyv jut majd.

Kirschner Márton beszámolóját a Hazafias Népfront Csongrád megyei elnöksége elfogadta. Megbízta a könyvtár vezetőjét, mint a könyvbarát olvasómozgalom akcióbizottságának vezetőjét, hogy az újabb feladatok megvalósítására készítsék el a munkatervet. Ez a terv felüli majd mindazt a feladatot, amelyet a könyvbarát olvasómozgalom sikerre visz a következő esztendőben.

Nők a megye vasas üzemében

Gyakran írunk arról, hogy Csongrád megye üzemében igen sok nő dolgozik, s persze ilyenkor a textiliparra, a könnyűiparra és az élelmiszeriparra gondolunk első sorban. De vajon mi a helyzet a nehéziparban; például a vasas üzemekben? Hány nő dolgozik ebben az iparágban és milyen körülmények között? Ezt összegezte nemrégiben a vasas dolgozók szakszervezetének megyei bizottsága. A tanulmányt tallózva a következő tényeket láthattuk:

A vasipari munkások egyharmada

Csongrád megye és Szeged vasas üzemében 4650 fő dolgozik, s ebből 1578 nő, vagyis az összlétszám 33,9 százaléka. Talán azt is érdemes megjegyezni, hogy az elmúlt évek során a vasas munkások létszámának emelkedésében a nők többségbe kerültek, hiszen az elmúlt két év alatt 450 új dolgozót vettek fel a vasas üzemekbe, s közülük 252 női munkaerő volt.

Ettől függetlenül megállapítható: még nagyon sok az olyan munkakör, ahol nyugodtan dolgozhatnak nők

is, s hogy mégsem dolgoznak, annak több oka is van. A legfontosabb az, hogy a vállalatok vezetői könnyen kijelentik nem nőnek való a nevezett munka. Viszont az is igaz, hogy az elmúlt esztendőben valahogyan „elidegenítették” a nőket a vasas szakmától, a gépektől, mondván, hogy az ő helyük a könnyű-, és textiliparban van első sorban.

Pedig — a felmérés tanúsága szerint is! — a vasas üzemekben dolgozó nők munkakörülményei nem rosszabbak, mint bármely más iparágban. Testi alkalmuknak megfelelő munkakörökben dolgoznak, nehéz fizikai munkát nem végeznek, nem kell cipekedniük súlyos terhekkel, általában délelőtti műszakban foglalkoztatják őket.

Szakképzettségük

Érdekes képet mutat a vasiparban dolgozó nők iskolai és iskolai végzettsége. Az 1578 női dolgozó közül 8 egyetemet, 214 valamilyen középiskolát végzett és 843-an fejezték be a nyolc általános iskolát. 513 nő nem végezte el az általános iskolát a nyolc osztályát.

A női dolgozók többsége nem rendelkezik szakmai képzettséggel, hanem betanított munkásként dolgozik. Csak kettőnek van mérnöki diplomája, illetve munkakörre, s mindössze 50 nő rendelkezik szakmunkás képesítéssel. A létszámhoz viszonyítva viszont örvendetesnek látszik, hogy 60-an dolgoznak technikai munkakörben.

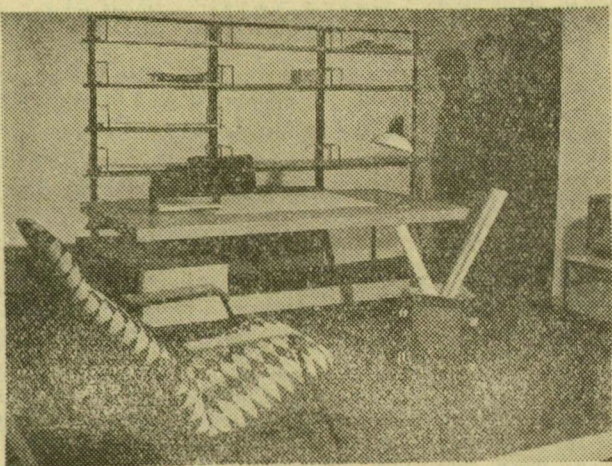
Miért ilyen visszás a helyzet? Azért, mert nem sokat törődnek a megváltoztatásával. Pedig az akadályok többségükben könnyen elháríthatók lennének. A nagyszámú betanított női dolgozó közül sokan tehetnek szakmukás vizsgát, ha a vállalat vezetői szíveskednének ilyen tanfolyamokat, ha a dolgozó nők egyrésze befejezné a nyolc általános iskolát, ha az ipari tanuló felvételeknél több lányt iskoláznának be, vennének fel a vasas szakmába. E megállapítások elsősorban a Kábelművek szegedi gyárára, a Kontakta szentesi gyárára és a hódmezővásárhelyi mérleggyára vonatkoznak, ahol igen sok a betanított női dolgozó.

Kevés az üzemi bölcsőde

A legnagyobb gond, hogy a gyárakban kevés a bölcsőde és a napközis óvoda, amely kihát a nők munkavégzésére is. Például a Kontakta szentesi gyáregységében 1965-ben 39 fiatalasszony szült, de közülük csak ketten tudták munkába állni a szülési szabadság elteltével, mert kisgyermeküket nem tudták elhelyezni. Harmincheten kértek 6 hónaptól két évig terjedő fizetés nélküli szabadságot.

Hasznosnak látszik az a felmérés, amelyet a szakszervezet megyei bizottsága végzett, de hasznossága csak akkor lesz igazán kézzelfogható, ha a vállalatok vezetői és az üzemi szakszervezeti alapszervezetek munkorlati intézkedésekkel segítik a felszámolni a meglévő hiányosságokat.

G. I.

A kiállítás egy részlete

Iparművészeti kiállítás

Hat év után ismét országos seregszemlét tartanak a magyar iparművészek. A budapesti Műcsarnokban rendezett kiállítás jól szemlélteti hogyan bővült az iparművészet hatóköre, s hogy ma már szerephez jut az élet minden területén.

A mintegy ötszáz kiállító művész nemcsak kerámiát, gobelint, üveg- és fémtárgyakat, textíliát, ruhát, valamint bútort és más lakberendezési cikket vonultat föl, hanem sok új ipari formamodellt is.

F. F.

(Foto: Wormser)

A lakásdíszítés mode rn, mutató darabjai